

РОБЪРТ ШЕКЛИ

ВЕЧНОСТ

Превод от английски: Рени Димитрова, 1997

chitanka.info

При толкова голям залог Чарлз Денисън не би трябвало да бъде невнимателен. Един изобретател не може да си позволи небрежност, особено когато изобретението му е невероятно ценно и явно подлежащо на патентоване. Твърде много грабливи ръце са готови да вземат онова, което принадлежи на друг, твърде много хора са готови да се възползват от творческите способности на наивните.

Малко параноя би послужила добре на Денисън, но на него му липсваше тази жизненоважна характерна черта на изобретателя. И той дори не бе осъзнал пълния обхват на небрежността си, докато един куршум, изстрелян от оръжие със заглушител, не удари гранитната стена само на десетина сантиметра от главата му.

Чак тогава разбра. Но вече беше твърде късно.

Чарлз Денисън бе наследил един повече от добър доход от баща си. Бе учил в Харвард, изкарал военна служба във флотата, а после бе продължил образованието си в Масачузетския технологичен институт. От тридесет и втората си година насам се занимаваше с частна научноизследователска дейност и работеше в своята малка лаборатория в Ривърдейл, Ню Йорк. Специалността му беше биология на растенията. Бе публикувал няколко забележителни труда и бе продал един нов инсектицид на една корпорация за аграрни разработки. Печалбите му позволиха да разшири лабораторията си.

Денисън обичаше да работи сам. Това отговаряше на неговия характер. Той беше въздържан, но не и необщителен човек. Два или три пъти годишно ходеше в Ню Йорк. Посещаваше театри и кина, и се напиваше. После се завръщаше доволен към усамотението си. Беше ерген и като че ли щеше да си остане такъв.

Скоро след като навърши четиридесет години, Денисън попадна на интересно изследване, което го въведе в един различен клон на биологията. Той продължи изследването, разви го, разшири го и то бавно прерасна в хипотеза. След още три години, една щастлива случайност постави в ръцете му окончателното доказателство.

Той бе изобретил най-ефективното лекарство за удължаване на живота. То не предпазваше от насилие, но иначе наистина би могло да бъде наречено „серум на безсмъртието“.

Сега вече беше време за предпазливост. Но дългите години на уединение бяха отучили Денисън да се пази от хората и техните интриги. Той не се интересуваше от света около себе си и никога не бе

му минавало през ум, че светът може да не е чак толкова незаинтересован от него.

Мислеше само за своя серум. Той беше нещо ценно, което трябваше да се патентова. Но дали бе разумно да го разкрива? Дали светът бе готов за едно лекарство, осигуряващо безсмъртие?

Никога не беше му се случвало да мисли по този въпрос. Но след изобретяването на атомната бомба, много учени бяха принудени да се замислят за морала на своята професия. Денисън също се замисли по този въпрос и реши, че безсмъртието е неизбежно.

През цялото си съществуване човечеството бе изпитвало природните дадености. И ако някой не бе открил огъня, щеше да го открие друг. Същото щеше да се случи с лоста или барута, или атомната бомба, или безсмъртието. Хората искаха да знаят всички тайни на природата и нямаше начин те да бъдат скрити.

Въоръжен с тази търпяща критика, но удобна философия, Денисън събра всичките си формули и доказателства в куфарчето, пъкна едно шише със стотина милилитра от продукта в джоба си и напусна лабораторията в Ривърдейл. Имаше намерение да прекара нощта в някой хубав хотел в града, да отиде на кино, а на следващия ден да продължи за службата по патенти във Вашингтон.

Докато пътуваше с метрото, Денисън се бе зачел във вестника. Почти не бе забелязал мъжете, които седяха от двете му страни. Забеляза ги чак, когато онзи вдясно го блъсна силно в ребрата.

Денисън погледна към него и забеляза дулото на малък автоматичен пистолет, скрито от останалите във вагона със сгънат вестник.

— Какво е това? — попита Денисън.

— Дай го тук — каза мъжът.

Денисън бе изненадан. Как би могъл някой да знае за откритието му? И как смееха да се опитват да го ограбят на публично място във вагона на метрото?

После той реши, че те просто искат парите му.

— Нямам много в себе си — заговори с прегракнал глас Денисън и посегна към портфейла си.

Мъжът от лявата му страна се пресегна и хвана куфарчето.

— Не ти искаме парите — каза той. — Лекарството за безсмъртие.

Неизвестно откъде, но те знаеха. Но какво ли щеше да стане, ако откажеше да им даде куфарчето си? Щяха ли да посмеят да го застрелят в метрото? Оръжието беше с много малък калибър. Шумът от изстрела можеше и да не бъде чул поради глъчката. Пък може и да се чувстваха прави да поемат този риск заради плячката, която щяха да вземат от Денисън.

Той ги огледа набързо. Изглеждаха обикновено, почти официално облечени. Нещо в облеклото им накара Денисън да се почувства неприятно, но нямаше време да се замисли защо. Пистолетът се бе забил болезнено между ребрата му.

Метрото се приближаваше към спирка. Денисън погледна към мъжа отляво и забеляза блясъка на малка спринцовка.

Много от изобретателите, заети със собствените си мисли, са бавни в реакциите. Но Денисън бе служил във флотата и не му липсваше опит и бърза реакция. Нямаше да се даде лесно. Нито себе си, нито изобретението си.

Той скочи от мястото си и иглата мина през ръкава на самото му, но не улучи ръката. Той удари с куфарчето мъжа с пистолета. Улучи го по челото с металния ъгъл. Щом вратите се разтвориха, той хукна покрай учудения пазач на станцията, изкачи бързо стълбите и се намери на улицата.

Двамата мъже го последваха. От челото на единия капеше кръв. Денисън хукна, като се оглеждаше за някой полицай.

Мъжете зад него викаха:

— Дръжте крадеца! Полиция! Полиция! Спрете този човек!

Явно те също бяха готови да поискат помощ от полицията и да претендират, че куфарът и шишето са техни. Смешно! И все пак искрената убеденост в гласовете им изнервяше Денисън. Никак не му харесваше това преследване.

И все пак по-добре беше да намери полицай. Куфарчето бе пълно с доказателства за неговата самоличност. Дори и инициалите на името му под дръжката го доказваха. Само един поглед и всеки ще разбере.

Той забеляза блясъка на метал откъм куфарчето си и докато тичаше погледна към него. С изненада видя една метална пластина залепена върху мястото, където се намираха инициалите му. Изглежда, че мъжът отляво я бе залепил, когато потупа куфарчето с ръка в метрото.

Денисън дръпна пластината, но тя не се отлепяше.

На нея пишеше: „Собственост на Едуард Джеймс Флахърти, Институт Смитфилд“.

В такъв случай може би полицаят не би помогнал много.

Но въпросът бе риторичен, тъй като Денисън не виждаше нито един полицаи по оживената улица „Бронкс“. Хората се отдръпваха пред него и го гледаха със зяпнали уста как тича. Нито му пречеха, нито му помагаша. Но мъжете зад него продължаваха да викат „Дръжте крадеца! Дръжте крадеца!“

Целият тротоар чуваше. Хората, като някакво бавно животно се впуснаха с нежелание в действие и започнаха да правят несигурни движения към Денисън, подтиквани от бесните викове на преследвачите му.

Ако не спечелеше благоволението на тези хора, скоро някой доброжелател щеше да се намеси. Денисън победи срамежливостта и гордостта си и сам завика:

— Помогнете! Те се опитват да ме окрадат! Спрете ги!

Но в гласа му липсваше моралната правота и абсолютна убеденост, с която бяха изпълнени виковете на преследвачите. Един едър младеж пристъпи напред, за да препречи пътя на Денисън, но в последния момент една жена го дръпна встрани.

— Не се забърквай в неприятности, Чарли.

— Защо някой не извика ченге?

— Да бе, къде са ченгетата?

— Чух, че имало голям пожар на 178-а улица. Трябва да са там.

— Трябва да спрем този тип.

— Аз съм готов. А вие?

Пътят на Денисън внезапно бе препречен от четирима ухилени младежи в черни якета и ботуши, които се радваха, че получават възможност за малко екшън. Доволни, че ще могат да ударят някого в името на реда и закона.

Денисън ги забеляза, зави внезапно и хукна да пресече улицата. Към него идеше един автобус.

Той отскочи от пътя му, падна, скочи и хукна отново. Преследвачите му бяха забавени от преминаващите коли. Викове им заглъхнаха, когато Денисън сви по една странична улица, притича до следващия ъгъл и зави по пряката.

Намираще се в квартал с масивни жилищни блокове. Чувстваше белите си дробове да горят като пещ, а отляво усещаше болка, като че някой го бе пробол с нажежено желязо. Нямахше начин да продължи. Трябваше да си почине.

Точно тогава първият куршум от пистолета със заглушител удари гранита на десетина сантиметра от главата му. И чак тогава Денисън осъзна пълния обхват на небрежността си.

Той измъкна шишето от джоба си. Беше се надявал да направи повече експерименти със серума си преди да го опита върху човешко същество. Но сега нямаше друг изход.

Денисън измъкна запушалката и изпи съдържанието.

Веднага след това хукна отново, защото втори куршум удари по гранитната стена. Огромните жилищни блокове се издигаха пред него без край, мълчаливи и отчуждени. По улиците нямаше никакви пешеходци. Само Денисън тичаше, вече по-бавно, покрай безличните блокове.

Пред него се показва една дълга черна кола със запалени фарове, които осветяваха улицата. Дали не беше полиция?

— Това е той! — чу се острият, изнервен глас на един от преследвачите.

Денисън се вмъкна в една тясна алея между сградите и притича по нея до следващата улица.

Там имаше две коли в двата края на улицата, светнали с фаровете си една към друга и движейки се бавно напред. Хванаха го между светлините си. Алеята бе осветена напълно, тъй като и другата кола го бе настигнала. Беше заобиколен.

Денисън притича до близкия жилищен блок и дръпна вратата. Беше заключена. Двете коли почти се бяха изравнили с него. И като ги погледна, Денисън си припомни неприятното чувство, което бе изпитал в метрото.

Двете коли бяха катафалки.

Мъжете в метрото с техните тържествени лица, тържествени костюми, тъмни вратовръзки и трепереци, тъжни гласове... Бяха му заприличали на погребални агенти. Те бяха погребални агенти!

Разбира се! Разбира се! Нефтените компании можеха да поискат да попречат на изнамирането на ново, евтино гориво, което би ги

изхвърлило от пазара. Производителите на стомана можеха да поискат да спрат разработването на нова, по-твърда от стоманата пластмаса...

А производството на серум за безсмъртие би трябвало да отнеме работата на погребалните агенти.

Неговите изследвания, както и тези на още хиляди други изследователи в областта на биологията, трябва да са били наблюдавани. А когато той направи откритието си, те вече са били готови.

Катафалките спряха и от тях излязоха мрачни, сериозни мъже в черни костюми и светлосиви вратовръзки. Хванаха го. Куфарчето бе измъкнато от ръката му. Усети убождане от игла в рамото си. А после, без да почувства никакво замайване, той изпадна в безсъзнание.

Дойде на себе си седнал в едно кресло. От двете му страни стояха въоръжени мъже. Пред него бе застанал един дребен, пълен, с ненатрапчив външен вид, мъж в обикновен костюм.

— Казвам се Бенет — каза той. — Искам да ви помоля да ни простите, господин Денисън, заради насилието, на което бяхте подложен. Разбрахме за откритието ви в последния момент и затова ни се наложи да импровизираме. Куршумите имаха за цел само да ви изплашат и да ви забавят. Не сме имали намерение да ви убиваме.

— Само сте искали да откраднете моето откритие — каза Денисън.

— Не съвсем — отвърна господин Бенет. — Ние владеем от известно време тайната на безсмъртието.

— Ясно. Тогава вие искате да скриете безсмъртието от обществото, за да запазите проклетия си погребален бизнес!

— Това твърдение не е ли малко наивно? — попита с усмивка господин Бенет. — Всъщност моите помощници и аз *не сме* погребални агенти. Принудихме се на този маскарад, за да можем да представим разбираем мотив, ако планът ни за хващането ви не бе успял. В такъв случай останалите щяха да си помислят точно и само това, което помислихте и вие. Че целта ни е да запазим нашия бизнес.

Денисън се намръщи и зачака по-нататъшното обяснение.

— Ние сме майстори на маскарадите — продължи все така усмихнат господин Бенет. — Може би сте чували слуховете за възпрепятстването на производството на новия карбуратор от страна на фирмите за производство и продажба на горива. Или за новия

източник на хранителни вещества, бойкотиран от големите фирми за производство на храни. Или за новото синтетично влакно, унищожено от интересите на памукопроизводителите. Това бяхме ние. И всички изобретения завършиха пътя си тук.

— Вие се опитвате да ми направите впечатление — каза Денисън.

— Разбира се.

— Защо не ми позволите да патентовам моя серум на безсмъртието?

— Светът още не е готов за него — каза господин Бенет.

— Той не е готов за много други неща — настоя Денисън. — Защо не блокирахте разработката на атомната бомба?

— Опитвахме се под маската на интереси на въгледобивници и нефтопреработватели. Но се провалихме. И въпреки това, ние имаме успехи в много области.

— Но каква всъщност е целта ви?

— Благополучието на Земята — кратко отвърна господин Бенет. — Преценете сам какво ще стане, ако на хората им бъде даден вашият истински серум на безсмъртието. Ще възникнат проблеми с раждаемостта, с храните, с жизненото пространство. Всичко ще бъде поставено под заплаха. Ще се увеличи напрежението. Войните може би ще бъдат неизбежни...

— Е, и какво? — настоя Денисън. — Така стоят нещата и сега. Без безсмъртието. Винаги е имало хора, които да се противопоставят на всяко ново откритие. Така е било с барута, с печатарската машина, с нитроглицерина, атомната бомба. Всички те са били обвинявани, че ще унищожат човешката раса. Но човечеството се е научило да ги управлява. Наложило му се е да се научи! Не можете да върнете часовника назад и не можете да скриете някое откритие. Щом го има, човечеството ще трябва да се справи със съществуването му!

— Да, по един тъп, глупашки и нескопосан начин — отговори господин Бенет с отвращение.

— Ами че човекът си е такъв.

— Не и ако бъде ръководен, както трябва — каза господин Бенет.

— Така ли?

— Разбира се — твърдо отговори господин Бенет. — Виждате ли, серумът на безсмъртието осигурява решаването на проблема с

политическата власт. Ръководство от страна на един постоянен и просветен елит е далеч по-добра форма на управление. Безкрайно по-добра от ослепителната некомпетентност на демократичното управление. Но в исторически аспект подобен елит, бил той монархия, олигархия, диктатура или хунта, не е успявал да се задържи. Лидерите умират, последователите им се борят за власт и веднага след това настъпва хаос. С помощта на безсмъртието този недостатък може да бъде коригиран. Няма да има прекъсване във властта, тъй като властниците винаги ще бъдат на мястото си.

— Значи вечна диктатура — каза Денисън.

— Да. Вечно, добронамерено управление на една малка, внимателно подбрана елитна група, на базата на изключителното владение на безсмъртието. Това е исторически неизбежно. Единственият въпрос е кой пръв ще вземе властта.

— И мислите, че това ще сте вие? — попита Денисън.

— Разбира се. Нашата организация е още малка, но доста солидна. Тя се поддържа от всяко ново откритие, което попада в ръцете ни и от всеки учен, който се присъедини към нашите редици. Нашето време ще дойде, Денисън! Бихме искали да бъдете сред нас, сред елита.

— Искате аз да се присъединя към вас? — учудено попита Денисън.

— Искаме. Нашата организация има нужда от творчески научни умове, които да ни подпомогнат в работата, да ни помогнат да спасим човечеството от самото него.

— Без мен — каза Денисън с разтуптяно сърце.

— Няма ли да се присъедините към нас?

— По-скоро бих искал да ви видя на бесилката.

Господин Бенет кимна замислено и облиза тънките си устни.

— Вие изпихте собствения си серум, нали?

Денисън кимна.

— Предполагам, това означава, че трябва да ме убиете сега, а?

— Ние не убиваме — отвърна господин Бенет. — Предпочитаме да чакаме. Мисля, че вие сте разумен човек и след време ще се съгласите с нашата гледна точка. Ние ще бъдем тук доста дълго. Също и вие. Отведете го.

Денисън бе отведен към един асансьор, който се спусна дълбоко в земята. След това го поведоха по един дълъг коридор, покрай стените на който бяха подредени въоръжени мъже. Минаха през четири масивни врати. При петата Денисън бе бутнат да влезе вътре сам и вратата се заключи подире му.

Намираше се в огромен, добре обзаведен апартамент. В стаята, където попадна, имаше може би двадесет души и всички се приближиха да го посрещнат.

Един от тях, строен брадат мъж, се оказа стар приятел от колежа на Денисън.

— Джим Ферис?

— Точно така — отвърна Ферис. — Добре дошъл в Клуба на безсмъртните, Денисън.

— Бях чел някъде, че си загинал в самолетна катастрофа миналата година.

— По-скоро изчезнах — каза Ферис с тъжна усмивка. — След като открих серума на безсмъртието. Точно както и останалите.

— Всичките ли?

— Петнадесет от тези мъже са открили независимо един от друг серума. Останалите са откриватели в други области. Най-старият ни член е доктор Ли, откривател на серума, изчезнал от Сан Франциско през хиляда деветстотин и единадесета. Ти си ни последната придобивка. Нашият клуб е може би най-внимателно охраняваното място на Земята.

— Хиляда деветстотин и единадесета! — възкликна Денисън. Изпълни го отчаяние и той се отпусна тежко върху един стол. — Значи няма възможност за спасение?

— Никаква. За нас има само четири възможности — заговори Ферис. — Някои ни напуснаха и се присъединиха към погребалните агенти. Други се самоубиха. Няколко полудяха. Ние, останалите, основахме Клуба на безсмъртните.

— С каква цел? — попита учудено Денисън.

— За да се измъкнем от това място — отвърна Ферис. — За да избягаме и да предоставим откритията си на света. За да спрем домогванията на тези дребни диктаторчета.

— Те може би знаят какво планирате.

— Разбира се. Но те ни оставят на мира, защото от време на време някой от нас се предава и се присъединява към тях. Пък и мислят, че няма да можем да избягаме. Много са уверени и самодоволни. Това е основният недостатък на всички управляващи и сигурната им грешка.

— Каза, че това е най-добре пазеното място на Земята, нали?

— Да — отвърна Ферис.

— И че някои от вас вече петдесет години се опитват да се измъкнат? Че то ще мине цяла вечност, докато успеем да избягаме!

— Вечността е точно онова, с което разполагаме — каза Ферис.

— Но се надяваме, че няма да трае чак толкова дълго. Всеки новопристигнал носи нови идеи, планове. Един от всичките все ще проработи.

— *Вечност* — прошепна Денисън и зарови лице в дланите си.

— Можеш да се върнеш горе и да се присъединиш към тях — предложи му Ферис с твърда нотка в гласа. — Или да се самоубиеш, или да седнеш в ъгъла и да си полудяваш тихичко. Избирай сам.

Денисън вдигна глава.

— Трябва да постъпя честно спрямо вас и мен. Не мисля, че можем да избягаме. Освен това мисля, че никой от вас не вярва, че наистина бихме могли.

Ферис сви рамене.

— Като изключим това обаче, аз мисля, че това е една дяволски добра идея — продължи Денисън. — Ако ме въведете в постигнатото досега, аз ще съдействам с всичко, което мога, за проекта „Вечност“. И нека се надяваме, че самодоволството им ще трае по-дълго.

— Ще трае — увери го Ферис.

Бягството им се удаде не чак след вечност, разбира се. След сто тридесет и седем години, Денисън и колегите му успяха да се измъкнат и да разкрият заговора на погребалните агенти. Те бяха осъдени от Върховния съд за отвличане, заговор за сваляне на правителството и незаконно притежаване на безсмъртие. Бяха признати за виновни по всички обвинения, осъдени на смърт и екзекутирани.

Денисън и неговите колеги също притежаваха безсмъртието си незаконно, тъй като това беше привилегия само на управляващия елит.

Но тяхната смъртна присъда бе отменена, защото бяха взети предвид заслугите на Клуба на безсмъртните към Държавата.

Оказаното им милосърдие обаче бе преждевременно. След няколко месеца членовете на Клуба на безсмъртните минаха в нелегалност с цел да свалят Правителството на елита и да разпространят безсмъртието сред масите. Проектът „Вечност“, както го бяха нарекли те, бе получил известна поддръжка от дисидентите, които нямаха голямо значение в очите на управляващите. Пък и движението не можеше да представлява някаква сериозна опасност.

Но тези им дисидентски действия в никакъв случай не могат да отнемат славата на Клуба заради бягството на членовете му от похитителите им. Умният начин, по който Денисън и колегите му са се измъкнали от привидно непрестъпния си затвор, използвайки само една метална катарама от колан, волфрамова нишка, три кокоши яйца и дванадесет химични вещества, които могат да се получат съвсем лесно от човешкото тяло, е толкова добре известен, че не е необходимо да го повтаряме тук.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.